

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษา “พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้ง ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) โดยการสำรวจการวิจัยภาคสนาม (Field Research Survey)

ประชากรในการวิจัย

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เมื่อคราวเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 17 พ.ย. 39 ซึ่งมีทั้งหมด 3,629,305 คน (สถิติเมื่อวันที่ 17 พ.ย. 39) ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตการปกครองรวม 38 เขต (ตามภาคผนวก)

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ จำนวน 390 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เป็นค่าใกล้เคียงที่ได้จากตารางสำเร็จ สำหรับหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรของทาโร ยามานะ (Yamane 1970 : 887)

จากเขตการปกครองในกรุงเทพมหานคร 38 เขต เลือกมา 1 ใน 3 โดยใช้วิธีการจัดกลุ่มแบบ Cluster Sampling ได้ทั้งหมด 13 เขต โดยในแต่ละเขตจะสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบ Accidental Sampling ตามแหล่งที่สำคัญที่มีประชาชนมาก เช่น บริษัทต่างๆ, ศูนย์การค้า, ป้ายรถเมล์ เป็นต้น ได้เขตละเท่าๆ กัน คือ เขตละ 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาในครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการค้นคว้าและดัดแปลงจากเอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา และสอดคล้องกับแนวความคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีลักษณะเป็นทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 35 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโดยทั่วไป ได้แก่ ระยะเวลาที่เปิดรับสื่อมวลชนแต่ละประเภท พร้อมทั้งเหตุผลของการเปิดรับสื่อมวลชน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้ง ได้แก่ ความบ่อยครั้ง และระยะเวลาในการเปิดรับสื่อมวลชนแต่ละประเภท พร้อมทั้งประเภทของรายการที่ชอบและสนใจทางสื่อมวลชน

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลจริงแล้ว จะทำการเก็บข้อมูลโดยให้ผู้ช่วยวิจัยแยกย้ายไปเก็บข้อมูลจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยจะทำการอบรมผู้ช่วยวิจัยทุกคนให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลและชี้แจงประเด็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการเก็บข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลที่ได้นี้มีความสมบูรณ์ที่สุด

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุง ทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือด้วยการทดสอบ (pre-test) กับประชากรบางส่วน จำนวน 30 คน แล้วจึงนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ในส่วนของการทดสอบความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Kuder - Richardson สูตรที่ 21 ได้ค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่าแบบสอบถามนี้อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถเชื่อถือได้

เกณฑ์การให้คะแนน

1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไป

ระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร/ วัน จากสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ / หนังสือพิมพ์ / นิตยสาร/วารสาร

มากกว่า 3 ชั่วโมงขึ้นไป	= 5 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
ระหว่าง 2-3 ชั่วโมง	= 4 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
ระหว่าง 1-2 ชั่วโมง	= 3 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
ระหว่าง 1/2-1 ชั่วโมง	= 2 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
น้อยกว่า 30 นาที	= 1 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่ได้ฟัง	= 0 คะแนน	หมายถึง ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้ง

2.1 ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์

วัดจากผลคูณระหว่างความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ กับ ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดสื่อวิทยุ / โทรทัศน์ โดยเฉลี่ยต่อวัน ดังนี้

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อวิทยุ / โทรทัศน์

ฟัง/ดู ทุกครั้งที่มีการถ่ายทอด	= 3 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
บางครั้งเท่าที่มีโอกาส	= 2 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
น้อยครั้งมาก	= 1 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
ไม่เคยฟัง/ดูเลย	= 0 คะแนน	หมายถึง ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

ระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อวิทยุ/ โทรทัศน์

ตลอดรายการ	= 4 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารมาก
มากกว่า 2 ชั่วโมง	= 3 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารปานกลาง
1-2 ชั่วโมง	= 2 คะแนน	หมายถึง มีความสนใจเปิดรับข่าวสารน้อย
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	= 1 คะแนน	หมายถึง ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

ถ้าผลลัพธ์ของการคูณเป็นดังนี้

- 9 - 12 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารมาก
- 5 - 8 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารปานกลาง
- 0 - 4 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารน้อย

2.2 ปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ/วารสาร

วัดจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ / วารสาร กับ ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดสื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ/วารสาร โดยเฉลี่ยต่อวัน ดังนี้

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ/วารสาร

อ่านเป็นประจำ = 4 คะแนน หมายถึง มีการเปิดรับข่าวสารมาก

บางครั้งเท่าที่มีโอกาส = 3 คะแนน หมายถึง มีการเปิดรับข่าวสารปานกลาง

น้อยครั้งมาก = 2 คะแนน หมายถึง มีการเปิดรับข่าวสารน้อย

ไม่เคยอ่านเลย = 1 คะแนน หมายถึง ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

ระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร จากสื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ/วารสาร

อ่านทุกคอลัมน์ = 4 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารมาก

มากกว่า 2 ชั่วโมง = 3 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารปานกลาง

1 - 2 ชั่วโมง = 2 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารน้อย

น้อยกว่า 1 ชั่วโมง = 1 คะแนน หมายถึง ไม่เคยเปิดรับข่าวสารเลย

ถ้าผลลัพธ์ของการคูณเป็นดังนี้

10.8 - 16 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารมาก

5.4 - 10.7 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารปานกลาง

1 - 5.3 คะแนน หมายถึง มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารน้อย

3. ความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง

คะแนน 6 - 7 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งสูง

คะแนน 3 - 5 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งปานกลาง

คะแนน 0 - 2 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานการวิจัย 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้งแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตัวแปรตาม ปริมาณการเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้งจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร/วารสาร

สถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ทำการทดสอบด้วยสถิติเอฟ (F-test) และหากกลุ่มที่แตกต่างด้วยวิธีของ Scheffé

* ยกเว้นตัวแปรอิสระ “เพศ” ใช้การทดสอบด้วยสถิติ (T-test)

สมมติฐานการวิจัย 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้งจากสื่อมวลชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ตัวแปรอิสระ ปริมาณการเปิดรับข่าวสารการเลือกตั้งจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร/วารสาร

ตัวแปรตาม ความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง

สถิติที่ใช้ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson's Product Moment Correlation